

Słupsk, 23 stycznia 2015

Prof. dr hab. Zbigniew Witek
Akademia Pomorska w Słupsku
Instytut Biologii i Ochrony Środowiska

**Ocena
osiągnięć naukowych dr Luizy Bieleckiej,
ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi w
dyscyplinie oceanologia**

Dr Luiza Bielecka ukończyła magisterskie studia oceanograficzne na Uniwersytecie Gdańskim (1988). Stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie oceanologii uzyskała w roku 1996 na Wydziale Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego, po ukończeniu Środowiskowych Studiów Doktoranckich z Biologii i Oceanologii przy Uniwersytecie Gdańskim. W latach 1993-2010 pracowała początkowo jako asystent, a następnie jako adiunkt w Instytucie Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, a od roku 2010 do chwili obecnej pracuje w tym instytucie na stanowisku starszego wykładowcy.

Ocena osiągnięć naukowych

Dr Luiza Bielecka zajmuje się morskim zooplanktonem. Badania prowadzi głównie w Morzu Bałtyckim, ma jednak znaczący dorobek także w zakresie badań zooplanktonu antarktycznego. Dotychczasowy dorobek naukowy dr Luizy Bieleckiej obejmuje 26 publikacji. 20 spośród nich to artykuły opublikowane w czasopismach znajdujących się na liście *Journal Citation Reports* (JCR). Cztery prace zostały opublikowane przed uzyskaniem stopnia doktora, a 22, czyli zdecydowana większość, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora. W 13 spośród 26 wszystkich prac (50%) kandydatka jest pierwszym bądź jedynym autorem. Cykl 7 publikacji wydanych w latach 2000-2014 został przez autorkę wyodrębniony jako osiągnięcie naukowe zatytułowane „**Naturalna i antropogeniczna zmienność zooplanktonu polskiej strefy południowego Bałtyku**”. Prace te zostały opublikowane w czasopismach

Oceanologia (4 pozycje), Oceanological and Hydrobiological Studies (2 pozycje) i Oceanological Studies (przekształcone później w Oceanological and Hydrobiological Studies, 1 pozycja), których wskaźnik oddziaływania (IF) według aktualnego stanu indeksowania czasopism mieści się w granicach od 0,867 do 0,927. Celem przeprowadzonych badań było (i) poznanie specyfiki funkcjonowania zooplanktonu w przybrzeżnej strefie południowego Bałtyku, (ii) prześledzenie napływu zooplanktonowych gatunków allochtonicznych do wód południowego Bałtyku oraz (iii) rozpoznanie zjawiska porostania i zapasożycenia planktonowych skorupiaków. Najważniejszymi efektami poznawczymi omawianego cyklu prac są: opisanie sezonowej i krótkookresowej (międzytygodniowej) zmienności struktury zooplanktonu w najpłytszej, przylegającej do linii brzegowej strefie Zatoki Gdańskiej, wykazanie ważnej roli strefy przybrzeżnej jako miejsca koncentracji meroplanktonu, określenie wpływu przybrzeżnych prądów wznoszących (upwellingów) na strukturę zooplanktonu, wykrycie pojawienia się, opisanie przebiegu inwazji i charakterystyka populacji nowych dla fauny południowobałtyckiej gatunków zooplanktonu oraz rozpoznanie skali zjawiska porostania epibiontami i zapasożycenia planktonowych widłonogów, a także innych skorupiaków wchodzących w skład zooplanktonu w południowym Bałtyku. Wymienione osiągnięcia mają charakter nowatorski i w znaczący sposób poszerzają wiedzę o funkcjonowaniu zooplanktonu w geologicznie młodym i nieukształtowanym ostatecznie ekosystemie Bałtyku, który aktualnie podlega nie tylko silnym oddziaływaniom antropogenicznym ale także coraz wyraźniejszym zmianom klimatycznym.

Dorobek dr Luizy Bieleckiej reprezentowany przez inne jej publikacje ma również istotną wartość poznawczą. Znaczna część tych prac dotyczy zooplanktonu antarktycznego, w którym dr Bielecka zajęła się między innymi strzałkami (Chaetognatha) i stosunkowo mało rozpoznanymi drobnymi widłonogami z grup Cyclopoida i Pseudocalanidae. Ważne miejsce zajmuje w tych badaniach strefa przybrzeżna w Zatoce Admiralicji na wyspie Króla Jerzego, w pobliżu Polskiej Stacji Antarktycznej im. Henryka Arctowskiego, w której zbadano zmienność struktury zooplanktonu w cyklu rocznym. Tematyce polarnej poświęconych zostało 13 prac, głównie opublikowanych w czasopiśmie Polish Polar Research (aktualny IF 0,745) i Oceanological Studies, jednak tylko w czterech z nich, w tym trzech opublikowanych przed uzyskaniem przez p. Bielecką stopnia doktora, odegrała ona wiodącą rolę.

Poza dorobkiem w postaci publikacji naukowych, aktywność naukowa kandydatki wyraża się jej uczestnictwem w różnych projektach badawczych i konferencjach naukowych. Była wykonawcą w 3 unijnych projektach międzynarodowych (BALTDER, MARBEF i

BALSAM), uczestniczyła w 2 programach badawczych realizowanych we współpracy z Instytutem Oceanologii im. P. P. Szyrskiego Rosyjskiej Akademii Nauk oraz w projekcie Cleopatra II dotyczącym planktonu arktycznego. Uczestniczyła w 3 projektach badawczych finansowanych przez MNiSW, a w jednym z nich była kierownikiem projektu. Ponadto w szerokim zakresie korzystała ze środków na badania własne Uniwersytetu Gdańskiego, realizując kilkanaście grantów, w większości jako ich kierownik. Wyniki badań dr Bieleckiej były prezentowane w postaci 15 referatów i 24 posterów na 26 konferencjach naukowych, w większości o międzynarodowym charakterze.

Dr Luiza Bielecka osiągnęła wysokie kwalifikacje w identyfikowaniu organizmów zooplanktonowych. W swojej pracy badawczej kompetencje taksonomiczne łączy z pomysłowością w formułowaniu zagadnień badawczych. Prace kandydatki cechuje rzeczowość, precyzyjny język i dobra jakość merytoryczna. Szkoda, że nie kierowała swoich prac do czasopism o większym współczynniku oddziaływania, wówczas wskaźniki bibliometryczne jej dorobku byłyby zapewne wyższe. Sumaryczny IF wszystkich prac kandydatki według daty ich opublikowania osiągnął wartość 6,867, natomiast zgodnie z aktualnym stanem indeksowania czasopism wynosi on 16,629. Liczba punktów MNiSW wynosi odpowiednio 142 i 372. Prace ujęte w bazie Scopus były cytowane 83 razy, a indeks Hirscha wyniósł 5.

Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Pracując na uczelni w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, a w ostatnich latach pracownika dydaktycznego, dr Luiza Bielecka mogła wykazać się bogatym dorobkiem dydaktycznym. Zajęcia prowadziła na kierunkach oceanografia, ochrona środowiska oraz przyroda. Były to głównie ćwiczenia laboratoryjne i terenowe (18 przedmiotów i pracowni), a także wykłady (podstawy biologii fauny morskiej, biologia fauny morskiej, biologia rozrodu i rozwoju bezkręgowców morskich), do których treści opracowała samodzielnie.

Przeprowadziła także dwa kursy w języku angielskim dla studentów zagranicznych, z których jeden – “Identification of zooplankton from the Baltic Sea” – został specjalnie przez nią przygotowany na zaproszenie Umeå Marine Sciences Center (Szwecja). Dr Bielecka była opiekunką 24 prac magisterskich na kierunkach oceanografia i ochrona środowiska i recenzentem 22 prac magisterskich i licencjackich.

Poza działalnością dydaktyczną na poziomie akademickim dr Bielecka angażowała się w akcje edukacyjne adresowane do młodzieży szkolnej. Były to zajęcia z zakresu biologii morza dla licealistów, cykle zajęć z zakresu zooplanktonu dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, przygotowanie materiałów i udział w Bałtyckich Festiwalach Nauki oraz opracowanie broszury edukacyjnej o zooplanktonie. Ponadto dr Bielecka była konsultantką merytoryczną przy tłumaczeniu z języka angielskiego książki „Oceans – a Visual Guide” i przy realizacji dwóch odcinków filmu przyrodniczego dla Telewizji Planete.

Kontakty międzynarodowe dr Luizy Bieleckiej nie są bogate. W ramach wspomnianego wyżej programu współpracy z Instytutem Oceanologii im. P. P. Szyrskiego Rosyjskiej Akademii Nauk współorganizowała ekspedycję i uczestniczyła w rejsie statku badawczego „Akademik Ioffe” na wody Oceanu Południowego, współorganizowała także międzynarodową ekspedycję na wody Bałtyku na rosyjskim statku badawczym „Profesor Shtokman”. Wymienić można jeszcze jej udział w kursie statystycznym „Training Workshop Analysis of Multivariate Data from Ecology and Environmental Science using Primer v.6” w Plymouth w Wielkiej Brytanii oraz członkostwo w sieciach naukowych i bazach eksperckich, takich jak World Association of Copepodologists, Estuarine Research Federation, Belgian Network for Coastal Research, Nordic Marine Academy, Marine Biological Association, Delivery Alien Invasive Species Inventories for Europe i SeaLifeBase. Dr Bielecka wykonała dwie recenzje dla zagranicznych czasopism naukowych.

Na wysoką ocenę zasługuje dorobek organizacyjny dr Luizy Bieleckiej. Najważniejszą jej funkcją było stanowisko Zastępcy Dyrektora Instytutu ds. Dydaktycznych, zajmowane przez dwie kadencje. Na stanowisku tym do najważniejszych jej zadań należało przygotowanie dwóch akredytacji, nadzorowanie prac nad wprowadzeniem dwóch reform systemu kształcenia, tj. Systemu Bolońskiego i Krajowych Ram Kwalifikacji, nadzór nad rekrutacją oraz organizacja procesu dydaktycznego w instytucie. Dr Bielecka pełniła też na uczelni szereg innych funkcji, takich jak opiekun roku, tutor, członek, sekretarz i przewodnicząca Komisji Rekrutacyjnych, członek i przewodnicząca Komisji ds. KRK, członek Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, członek Rady Instytutu i Rady Wydziału i in. Współorganizowała też kilka konferencji naukowych, targów i festiwali naukowych.

Dr Luiza Bielecka została dwukrotnie wyróżniona indywidualną Nagrodą Rektora Uniwersytetu Gdańskiego za osiągnięcia organizacyjne, dwukrotnie wyróżniona zespołową Nagrodą Rektora Uniwersytetu Gdańskiego za osiągnięcia naukowe, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym Krzyżem Zasługi i Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę.

Biorąc pod uwagę wartość merytoryczną opublikowanych przez dr Luizę Bielecką prac naukowych, zwłaszcza cyklu prac przedstawionego jako osiągnięcie naukowe, a także uwzględniając jej osiągnięcia dydaktyczne i organizatorskie stwierdzam, że wykazuje ona znaczną aktywność naukową i wniosła istotny wkład w rozwój oceanologii. W mojej ocenie dorobek naukowy kandydatki uzasadnia nadanie jej stopnia doktora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie oceanologii. Wnoszę zatem o dopuszczenie dr Luizy Bieleckiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Wojciech Mitek